

BUDAPESTI MÓDSZERTANI SZOCIÁLIS KÖZPONT ÉS INTÉZMÉNYEI

Kőbányai 22. Speciális Éjjeli Menedékhely és Lábadozó

Szakmai beszámoló a 2018. évről

A Kőbányai 22. Speciális Éjjeli Menedékhely Budapest, VIII. kerület, Kőbányai út 22. szám alatt található. Az intézmény frekvenciált helyen van, tömegközlekedéssel jól megközelíthető. A jól elkülöníthető részek miatt, speciális szükségletű ügyfelek elhelyezésére ad lehetőséget az épület. Az intézmény többféle szolgáltatást nyújt - igazodva az ügyfélkör igényeihez: speciális éjjeli menedékhelyként, időszakos- és állandó lábadozóként is működik.

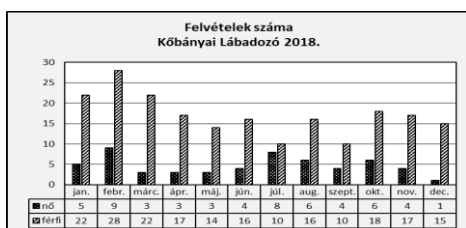
Lábadozó részleg

A Kőbányai 22. sz. alatti, földszinti lábadozó célja, az átmenetileg egészségkárosodást szenvedett, hajléktalan emberek számára ideiglenes elhelyezés biztosítása. Az akadálymentes intézményben a gyógyulás érdekében nővéri munka is folyik. Az ügyfelek gyógyulása, rehabilitációja idejére teljes ellátást biztosítunk. Az ápolási szükségletek kielégítése mellett erős esetkezelő szociális munkával támogatjuk ügyfeleinket a továbbhelyezésük érdekében.

Tárgyévben 232 fő fordult meg a lábadozón – melyből 198 ügyfelet 1 alkalommal, 28 ügyfelet 2 alkalommal, 6 ügyfelet 3 alkalommal vettünk fel.

A szociális munka tervezését leginkább befolyásoló tényező a gyógyulási idő. A heti team az egészségügyi személyzettel közösen folyik, figyelembe véve az egészségügy és szociális illetve az ügyfél aktuális egészségügyi, mentális képességeit az ügyei vitelében, sikeres továbbhelyezése érdekében. Közös teammunkánk a következőkből tevődik össze: 24 órás nővéri és osztályos orvosi munka; vizsgálatok és kontroll időpontok kérése; szakszerű ápolás-gondozás; gyógyszerek, kötszerek, segédeszközök biztosítása; napi háromszori étkezés (délben meleg étel); tisztálkodási lehetőség (szükséges felszerelések biztosítása: tusfürdő, sampon, borotva, borotvahab); ágynemű és ruhanemű biztosítása; mosatás; betegszállítás megszervezése kontrollvizsgálatokra.

A fősztinti lábadozó új betegfelvételi száma 2018-ban

2018. évben a legtöbb férfi ügyfél felvétele februárban volt, a legkevesebb július hónapban. Legtöbb női ügyfelet is februárban vettünk fel, míg a legkevesebb felvétel decemberben volt.

Érkezési hely szerint megoszlás 2018-ban

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
Ambulancia	12	16	10	8	2	7	5	2	4	3	2	5
Kórház	9	7	10	7	13	9	7	9	6	11	12	5
Utcai Szolgálat	6	9	4	4	1	3	2	6	4	10	7	6
Szálló	-	3	1	1	1	-	3	1	-	-	-	-
Szabolcs utcai részleg	-	2	-	-	-	1	1	4	-	-	-	-
Összes felvétel	27	37	25	20	17	20	18	22	14	24	21	16

A legtöbb ügyfél kórházból kerül felvételre.

A lábadozón eltöltött napok száma 2018-ban

Bent töltött éjszakák száma	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	50-75	76-99	100 felett
Ügyfelek száma	95	45	27	28	14	15	9	5	10	3	14	5	2

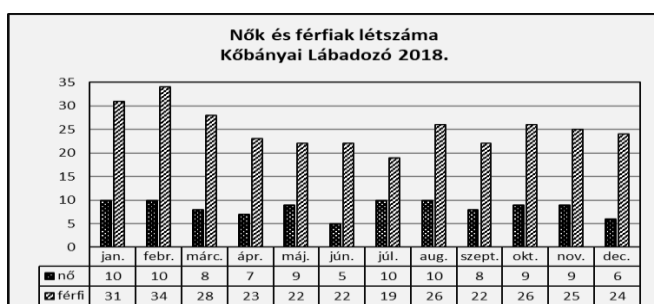
A legtöbb ügyfél 1-5 napot töltött el az intézményben, fontos adat a 30 napot és annál többet bent töltött ügyfelek száma.

Lábadozó ügyfelei korcsoportok szerint 2018-ban

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
-25	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
26-35	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	2
36-45	5	8	7	3	3	2	2	6	5	1	3	2
46-55	14	14	9	9	7	5	8	10	8	7	9	9
56-65	19	15	12	14	14	11	11	10	10	18	20	13
66-75	2	6	8	3	5	8	8	9	6	8	1	3
76-	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1
összes	41	44	36	30	31	27	29	36	30	35	34	30

A mellékelt táblázatban jól olvasható, hogy a legtöbb ügyfelünk 46-65 éves korcsoportban van.

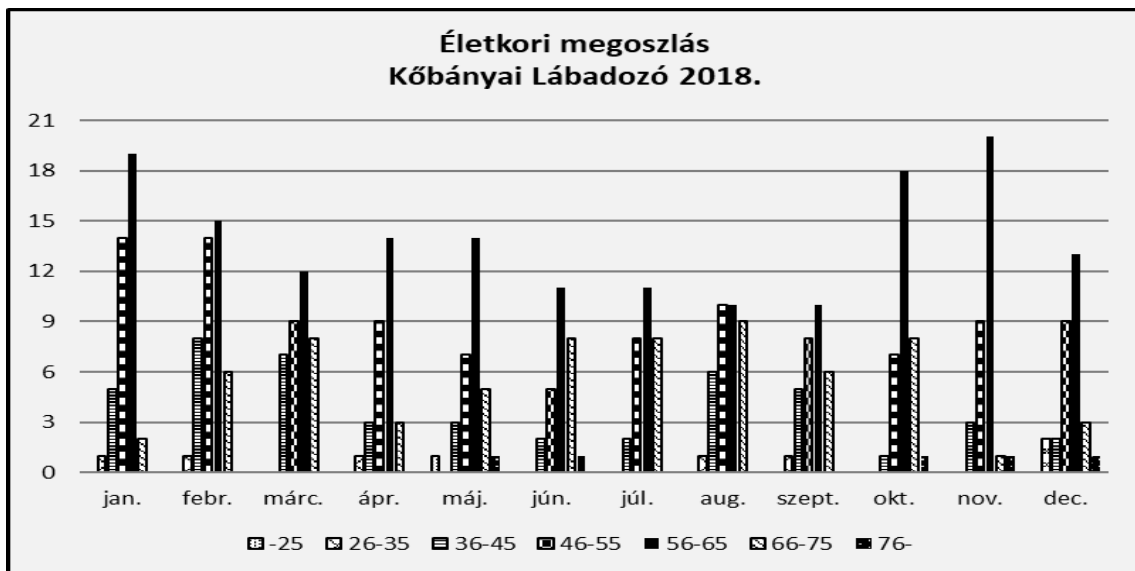
2018-ban felvett ügyfelek nem szerinti megoszlása

Különböző betegségekkel érkeznek hozzánk betegek: alsó- és felső légúti megbetegedések, szív- és érrendszeri megbetegedések,

gyomor- és bélrendszeri megbetegedések, daganatos megbetegedés, bőrbetegségek, lábszárfekély, neurológiai problémák, mozgásszervi megbetegedések, zúzódás, törés, pszichés megbetegedések, bármilyen törés, orbánc, egyik- vagy mindkét láb amputációja, inzulinos cukorbetegség (speciális étkeztetésük lábadozón történő elhelyezés nélkül nem megoldott), különböző keringési problémák, pszichiátriai betegségek, demencia. Ügyfeleink között egyre nagyobb számban vannak droghasználó fiatalok is.

2018-ban felvett ügyfelek életkor szerinti megoszlása

A mellékelt táblázatból jól látszik, hogy a legtöbb bekerülő ügyfelünk 46-55 év közötti, illetve 65 év feletti.

Munkánk alapvető célja, hogy az ügyfeleink ne az utcára kerüljenek vissza, inkább vegyék igénybe a hajléktalanellátó rendszer más, szállást nyújtó intézményeit. Gyógyulásuk után elsősorban fapadokra távoznak, kevesebb ügyfelet tudunk átmeneti lakhatást nyújtó intézményben elhelyezni. Problémát jelent a krónikus betegségben szenvedő, mozgáskorlátozott ügyfeleink mielőbbi elhelyezése, illetve a mentális állapotuk miatt önellátásra képtelen ügyfeleink elhelyezése is. Az átmeneti szállók erre vonatkozó kritériuma miatt a bejutásuk esélytelen.

A sikeres kigondozás előfeltétele a különböző végzettségű, szemléletű szakemberek együttgondolkodása, megoldáskeresése, szakmai tudásának átadása. Azonban elmondható, hogy az együttműködés különböző konfliktusokat is generál.

A lábadozóban végzett munka alapvetően két fő tevékenységre bontható: egyrészt az egészségügyi, ápolási szükségletek kielégítése; másrészt az egyéni esetkezelés. A szociális

munka tervezését gyakran befolyásolja, meghatározza az ügyfelek együttműködési hajlandóságán túl a gyógyulási idő. Elsődleges céljaink az esetkezelés során a hiányzó okmányok beszerzése és valamilyen jövedelem biztosítása a sikeres továbbhelyezés lehetőségének céljából. Arra törekeshünk, hogy lehetőség szerint a beteg kliensek ne az utcára kerüljenek vissza, hanem inkább vegyék igénybe a hajléktalanellátó rendszer más tartósan, átmeneti időszakokra vagy egy éjszakára szállást biztosító intézményeit. Sok esetben problémát jelent a mentális állapotuk miatt önellátásra képtelen betegek (valamilyen fokú demenciával rendelkező betegek) elhelyezése, ugyanis állapotuk miatt nem kerülhetnek be az átmeneti szállókra. Ezen kívül a munkánk során előfordul az is, hogy a betegek gyógyulási idejüket megelőzően önként ismeretlen helyre, vagyis többnyire vissza az utcára, távoznak.

„Ősztől háromhetente, szombatonként a lábadozó ebédlőjében filmklubot szerveztünk. A filmeket a betegek, többnyire idősek miatt lehetőség szerint fekete-fehér, kifejezetten magyar filmekből válogattam össze, hogy a filmeket követő összegző beszélgetések során az ügyfelek könnyebben tudjanak kapcsolódni egymáshoz. Természetesen a hangulatot könnyebbé, fesztelenebbé varázsolta, oldotta az intézmény közösségi keretéből biztosított sós- és édes teasütemények, valamint a szénsavas- és rostos üdítő italok, instant kávé fogyasztása. Alkalmanként az emeleti, speciális éjjeli menedékhely lakói is részt vettek a vetítéseken. A nézők száma 10-20 fő között mozgott. A harmadik alkalmat követően már egyéni kérések is elhangzottak a vetítendő filmekkel kapcsolatosan. A film végi beszélgetések közelebb hozták a betegeket egymáshoz és elindult egyfajta közösségi munka, mely erősítette a csoportkohéziót a lábadozó betegek között.”

Mezősi Zsolt és Szőke Rita szociális munkás

Időszakos lábadozós férőhelyek

A földszinti részén alakítottuk ki a téli krízis idejére az időszakos férőhelyeket. Ez azt jelentette, hogy a lábadozó bővítésére plusz 15 ágyat tudunk elhelyezni a betegek részére. HKA pályázatból biztosítjuk az ellátást ezen a részen, így most 33 főnek tudunk férőhelyet biztosítani. Ez jelentősen megnöveli a lábadozó részlegen a férőhely kihasználtságot és betegeknek is jobb körülményeket tudunk biztosítani gyógyulásuk érdekében.

A pluszban megnyitott lábadozón 120 férfi ügyfél fordult meg 2018-ban január és június, illetve október és december közötti időszakokban.

Speciális Éjjeli Menedékhely

Hazánkban az aktív korúakat fenyegető legnagyobb veszélyek egyikének a munkahely elvesztését tekinthetjük. Például a 25-45 év közötti korcsoport képviselőinek nem csekély hányada egyedülálló vagy elvált, gyakran jövedelmükhöz viszonyítva nagy összegű tartozások visszafizetésére kötelezettek, miközben rendszerint bérleményekben kénytelenek élni. Ezért a jövedelem kiesés időszakában súlyos nehézségekkel kell szembenéznük mindazoknak, akik nem rendelkeznek elegendő megtakarítással, avagy mobilizálható vagyontárgyakkal, amelyek révén nagyobb eséllyel vészelhetnék át a szóban forgó krízishelyzetet. Emellett az érintetteknek rendszerint a természetes támogató környezetük sem rendelkezik a kellő megtartóerővel.

E szélesebb értelemben felfogott célcsoporton belül az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező, egyedülálló, piaci bérleményekben vagy munkásszállókon élő aktív korú férfiakat tekinthetjük a legveszélyeztetettebbnek, akik a jövedelmi viszonyaikból adódóan még kevésbé vállalkozhatnak megtakarításokra és felhalmozásra.

Amennyiben a jövedelem kiesések időszaka az említett esetekben az aktív korúak lakhatását a leginkább veszélyeztető kockázati tényezőként lép elő, az összefüggés megfordíthatóvá válik, hiszen a lakhatási pozíció megrendülése a munkaerőpiacról való azonnali vagy akár végleges kiszorulást is maga után vonhatja. Az átlagos munkavállaló, akinek nem áll módjában kikaparni magát és a mindennapok megszokott ritmusához és időbeosztásához igazodva emberhez méltó körülmények között felkészülnie az újabb és újabb munkanapra, azonfelül, hogy már rövidtávon is szükségképpen elvesztheti a munkahelyét, lakhatásának a biztosítása nélkül csak a legkritikább esetben töltheti be újra a tapasztalatainak és kvalitásainak leginkább megfelelő munkakört.

Akcidentális krízishelyzetben a hajléktalan előélettel ritkán vagy egyáltalán nem rendelkező célcsoportok szükségleteit pedig nem elégíthetik ki a tapasztalatok alapján adekvátan vagy a kellő hatékonysággal az olyan szttenderd ellátási formák, mint az éjjeli menedékhelyek és átmeneti szállások.

Az éjjeli menedékhelyek időbeosztása és nyitva tartása (esti órákra időzített nyitás és viszonylag korai zárás, a férőhelyek feltöltését követően a „késve” érkezők elirányítása), csomagkezelési szabályzata (a munkába igyekvőknek reggel magukkal kell vinniük a személyes holmijukat) és a kijelölt fix férőhelyek hiánya már önmagában véve kedvezőtlen

feltételeket teremt a munkavállalók számára, miközben e szállásnyújtó szolgáltatás vitathatatlan előnyének tekinthető a haladéktalan és alanyi joggal járó ellátás biztosítása.

Az átmeneti szállások magasabb színvonalú szolgáltatásai kétségkívül alkalmasabbak a munkavállalók szóban forgó igényeinek a kielégítésére a 24 órás nyitva tartás, a fix férőhelyek és az egyéni csomagkezelési rend biztosítása révén, azonban a bekerülés és a szolgáltatások igénybevételének a megszokott feltételei összességében kedvezőtlennek tekinthetők az akut krízishelyzetben a bérleményüktől vagy az otthonuktól (és esetenként a munkájuktól) már megválni kényszerült munkavállalóknak.

A Kőbányai út 22. Éjjeli Menedékhely (speciális éjjeli menedékhely) nagy erősségei közé tartozik, hogy az akut krízishelyzetben érkező fizetésképtelen munkavállalóknak (és pároknak) haladéktalanul biztosíthatja az emberhez méltó körülmények között történő elhelyezést 24 órás nyitva tartással, valamint fix férőhely és egyéni csomagkezelés garanciájával, ami a hajléktalan előélettel nem rendelkező ügyfeleknek ugyancsak lehetővé teszi munkájuk megtartását (vagy a munkakeresést) a szállásproblémájuk hosszú távú rendezéséig.

A családias légkörű és kis létszámú intézmény időbeosztása és munkarendje az aktív korú munkavállalók igényeit tartja a leginkább szem előtt. A munkavállalók zavartalan pihenésének és a soron következő munkanapra való felkészülésnek a biztosítása céljából szigorú tilalom alá esik az alkohol és egyéb bódítószerek használata.

Tisztálkodásra és mosásra, az élelem tárolására és főzésre, valamint az aktív kikapcsolódás érdekében (televíziózás, olvasás stb.) közös használatú helyiségek állnak rendelkezésre, az egyéni és a páros férőhelyeken pedig biztonságosan tárolhatják az ügyfelek a személyes holmijukat.

A menedékhely az ügyfelek kis létszámára való tekintettel könnyebben teremti meg az átmeneti elhelyezés kulturáltabb és konszolidáltabb feltételeit. Minden egyes ügyfél saját esetkezelővel rendelkezhet, ami nagymértékben előmozdítja a hatékonyabb ügyvitelt és a folyamatos tájékoztatást. Emellett rendszeres időközönként színes programok frissítik az intézményi közösség életét (cirkuszlátogatás, darts- és sakkverseny, moziklub, tisztaszobaverseny stb.). A jövedelemmel nem rendelkező ügyfeleknek napi egyszeri meleg étkezést biztosít a menedékhely, és az emberhez méltó körülmények fenntartása érdekében hetente igényelhetnek tisztálkodási eszközöket (törölköző, tusfürdő, borotva, egészségügyi papír stb.) és tiszta ágyneműt az ügyfelek. A segítőkkel kötött megállapodások egyénre szabottak és

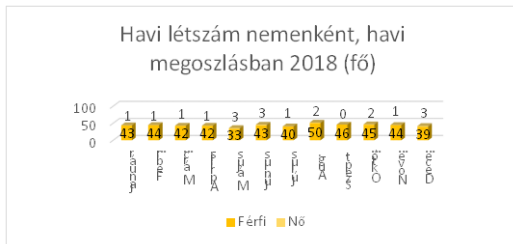
szükségletközpontúak. A lakhatás jövőbeni rendezését illetően pedig mindenekelőtt két csoportba osztható kimenetekkel érdemes számolni. (1) Azok a – gyakran lakásukat veszített és átmenetileg fizetéképtelen – ügyfelek, akik magas jövedelmük ellenére kénytelenek voltak igénybe venni a menedékhely szolgáltatásait, általában 3+1 hónapos fix idejű elhelyezésük időtartama alatt – előtakarékoságot vállalva – önállóan vagy a lakhatási iroda közreműködésével gondoskodnak a határidő lejárta előtt a szállásukról. (2) Az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezőket általában a FET delegálja átmeneti szállásokra, akik a férőhelyük elfoglalásáig a menedékhelyen maradhatnak.

Az elmúlt évek során jó munkakapcsolatot/hatékony együttműködést alakítottunk ki a BMSZKI Lakhatási Információs és Tanácsadó Irodájával, illetve a FET munkatársaival. Mivel a két iroda munkája során gyakran kerül kapcsolatba olyan ügyfelekkel, akiknek gyors, biztonságos elhelyezésre van szükségük, ilyenkor elsősorban bennünket keresnek meg - szinte puffer helyként segítjük a munkájukat. A felvételnél alapvető szempont a munkahely megléte, vagy a munkába állás közeli időpontja. Az elhelyezés feltételeként az ügyfélnek vállalnia kell a magasabb elhelyezési formába való mielőbbi továbblépést, akár szállón, albérletben vagy más lakhatási alternatívában. Ennek érdekében támogatjuk az előtakarékoságot is.

Személyes szociális munkása van minden ügyfélnek, akik a lakókkal hetente több alkalommal beszélnek, ügyeik intézésében segítenek, egyéni megállapodást kötnek, melyben rögzítik az ellátás lehetséges időtartamát, annak hosszabbíthatóságát. Az esetkezelés folyamatos, személyre szabott, ügyfélközpontú és következetes. A folyamatos kontroll és odafigyelés hatására az ügyfelek nagy részénél benső késztetéssé vált, hogy tegyenek életminőségük javítása érdekében, illetve saját jövedelmükből boldoguljanak, és ne a hajléktalan ellátás különböző ingyenes szolgáltatásait (népkonyha, nappali melegedő) vegyék igénybe. A tartós bentlakásos intézményi életre való felkészítésben arra próbáljuk kapacitálni ügyfeleinket, hogy rendezzék adósságaikat, illetve előtakarékoskodjanak annak érdekében, hogy a térítési díj, vagy albérleti díj, illetve egyéb lakhatási forma kifizetésén felül maradjon elég költőpénzük. Célunk, hogy a magasabb szintű ellátási formákon keresztül minél hamarabb visszaintegráljuk őket a társadalomba.

Kőbányai Menedékhely férőhely adatok nemenkénti bontásban 2018. évben

A legtöbben augusztusban voltak, a legkevesebben májusban. Összesen 530 fő fordult meg tárgyévben az intézményben, ez átlagban 44 fő, vagyis egész évben szinte telt házzal működött az intézmény.

Életkor szerinti megoszlás 2018-ban a menedékhelyen

- 18-39 éves: 6 nő és 64 férfi
- 40-59 éves: 4 nő és 104 férfi
- 60-64 éves: 1 nő és 37 férfi
- 65-69 éves: 1 nő és 26 férfi
- Összesen: 12 nő és 104 férfi

Munkatársak beszámolója 2018. évről

- Bakonyi Lászlóné Ica szociális asszisztens

Közel nyolc hónapja kerültem áthelyezéssel az intézménybe, korábban a lábadozó részlegen ápolóként dolgoztam. Kihívás volt számomra az új munkakör, hiszen ilyen feladatot még nem láttam el. A betanulás során kettő kollega vezetett be a szociális terület világába, és viszonylag gyorsan elsajátítottam a rám bízott feladatokat. A csapat számomra nem volt ismeretlen, hiszen a lábadozóról ismertem már őket. Zökkenőmentesen beilleszkedtem, igaz az első hónapokban voltak nehézségeim, de a munkatársak segítségével, sikerült ezeken túllépnem. Augusztus óta már a gyógyszeringyenesítés rejtelseibe is betekintheztem, melyet a kijelölt napokon én bonyolítok le. A műszakomban igyekszem a feladatokat az elvárásoknak megfelelően ellátni. Melyek az újonnan beköltözö ügyfelek felvétele, menedéknapló rögzítése, adatvédelmi nyilatkozatok nyilvántartása, gondnoki feledatok elvégzése, RSZTOP-s étel heti-havi jelentése. Ápolói múltamból adódóan, odafigyelek az ügyfelek, valamint a szobák és a közösségi terek rendezettségére és tisztán tartására, mely ezen intézményben elengedhetelen. Figyelmet kell fordítanom emellett az esetenként előforduló egészségügyi panaszokra, valamint bizonyos eredetű bőrelváltozásokra. Október hónaptól tiszta szoba verseny került megrendezésre, melyen a lábadozós betegek, illetve az emeleti ügyfelek vettek részt. Mindkét részlegen szorgosan takarították a szobájukat, hogy az elsők között szerepelhessenek. Havonta történt a lakó terek tisztaságának az elbírálása, melyben a nyertes szobák tagjai jutalomban részesültek. Az ajándékok átadásánál örömteli pillanatoknak lehettünk szemtanúi, hiszen a nyertesek serényen bontogatták a meglepetés csomagjaikat.

- Sárkány Álmos esetkezelő szociális munkás

Tárgyévben 80 ügyfél esetkezelését zártam le. Az ügyfeleknek körülbelül 60%-át a FET, 20-25%-át a Könyves Kálmány krt.-i nappali melegedőről és éjjeli menedékhely irányította hozzánk. További 10%-uk egyéb ellátási egységtől vagy más ellátó szervezet közreműködésével került a Kőbányai út 22. Éjjeli Menedékhelyre, amíg az ügyfelek fennmaradó hányada szociális szakemberek előzetes segítségének az igénybevétele nélkül kereste fel az intézményt. Utóbbiak mindenekelőtt a BMSZKI ügyfélkörének, vagyis barátaik és ismerőseik tanácsai vagy javaslatai alapján döntöttek a speciális menedékhely felkeresése mellett. Figyelemre méltó fejlemény, hogy a fiatalabb generáció tagjai és a hajléktalan előélet

nélküli ügyfelek egyre gyakrabban tájékozódnak a BMSZKI weboldala alapján a szállásnyújtó intézmények szolgáltatásairól és a bekerülés feltételeiről, miáltal naprakész információk birtokában akár teljesen önállóan is kezdeményezhetik a felvételüket.

Az ügyfélcsoport életkori megoszlásának szerkezete az átlagéletkor tekintetében (45-50 év) változatlanul mutatkozott az elmúlt évek viszonylatában, ami a 25 éven aluli és a 65 éven felüli ügyfelek számarányának a kismértékű, mégis tendenciaszerű emelkedésével áll összefüggésben. A korcsoportok jövedelemmegoszlása nagy szórást mutat, a jövedelemszerzés általános kondíció azonban korrelatív eredményekre vezetnek. Az aktív korúak és a nyugdíjasok átlagos jövedelme a tárgyévben körülbelül 70.000 forintot tett ki, de a pluszban vállalt munkával a menedékhely ügyfeleinek a jövedelme 0 és 160.000 forint közötti szórást mutatott, amíg 4 esetben ellenőrzött adatként az ellátott aktív korúak jövedelme meghaladta a 200.000 forintot, 1 esetben pedig megközelítette a 300.000 forintot is. Utóbbi ügyfelek a magas jövedelmükre való tekintettel önállóan vállalkoztak 3-4 hónapon belül a szállásproblémáik rendezésére, és az előtakarékoság feltételeinek teljesítése mellett rendszerint piaci bérleményekbe költöztek, gyakran az intézményi jogviszonyuk lejáratát határidejéig jócskán megelőzve. A nyugdíjas korú ügyfelek átlagjövedelme stabilan 70.000 forint között mozgott, és egyetlen egy esetben haladta meg a 100.000 forintos küszöböt. Intézményi tapasztalataim alapján elsősorban az egyedülálló nyugdíjas korúak jövedelmét terhelik meg a leggyakrabban a különféle adósságok és hiteltartozások, ami magyarázattal szolgálhat a szállásproblémáik jellegére. Mindazonáltal a legsérülékenyebbnek azok a nyugdíjjövedelemre még nem jogosult ügyfeleim mutatkoztak, akik életkorukra és különösen az egészségi állapotukra való tekintettel a munkaerőpiacra már nem reintegrálhatóak (pillanatnyilag 3 ügyfelem sorolható e célcsoportba), amíg a nyugdíjasok, aktív korúak és a munkakeresők jövedelmi helyzete könnyebben stabilizálódik. A munkakeresők leginkább a 25 éven aluliak korcsoportjából rekrutálódnak, akik rendszerint az intézményi felvételüket követően állnak munkába. További jellemzője e korcsoportnak, hogy általában alacsony képzettségűek (érettségi bizonyítvánnyal, esetenként felsőfokú végzettséggel az idősebb korcsoportba tartozók rendelkeznek), hajlamosak viharos gyorsasággal munkahelyet váltani, formális elkötelezettségük ellenére néhányan közülük pedig nem állnak munkába, avagy rendszertelenül vállalnak bejelentés nélkül alkalmi munkákat. További kockázati tényezőt jelent, hogy a Kőbányai út 22. Éjjeli Menedékhelyén ellátott ügyfelek közül mindenekelőtt a 25 éven aluliak érintettek a különféle kábítószeres visszaélészerű használatában. Az idősebb

korosztályok tagjaira inkább az alkoholfogyasztás jellemző, ami a házirendsértések jelentős részét teszik ki.

A 25 éven aluliak általában építőipari vagy egyéb segédmunkákat vállalnak, takarítóként (beleértve a villamos- vagy autóbusz-takarítást is), esetleg BKK-ellenőrként állnak munkába. Az idősebb korosztály tagjai leggyakrabban biztonsági vagy éjjeliőrként (esetenként pedig raktárosként vagy gondnok-karbantartóként) végzik a munkájukat, amíg az alacsony nyugdíj-jövedelemmel rendelkezők rendszerint félállásban vállalnak takarítást. (A jövedelemkiegészítő tevékenységek közül továbbra is jellemző a „seftelés”, ritkábban a „piacozás”.) Figyelemre méltó és szomorú fejlemény, hogy a menedékhely ügyfeleinek szegényesek és egészen meglazultak, időnként pedig teljesen leépültek a családi kapcsolatai, amiről a legritkább esetben igyekeznek beszámolni az ügyfelek. A nem páros férőhelyen elhelyezett ügyfelek szinte kivétel nélkül elváltak vagy egyedülállók.

- Legendi Mónika esetkezelő szociális munkás

A BMSZKI-ban az egészségügyi szociális munka hosszú évei 2018-ban véget értek és egy újfajta szemlélettel 1, 5 évig ismerkedve az éjjeli menedékhelyen kezdtem el dolgozni. Ez jelentős változást hozott több területen is: pl. a szociális munka módszerében, szemléletében, a munkarendben. Az ügyfélköröm már nem a nagyon beteg emberek, hanem a munka világában elhelyezkedő, aktívan vagy részben aktívan, de dolgozni tudó emberek lettek. Vannak még aktív életet élő nyugdíjasok is, akiknek az egészségügyi állapota még nem indokolja az idősek otthonában történő elhelyezést. 2018. júniustól az év végéig 49 ügyfelem volt. Korcsoportban nagyon széles a skála, legfiatalabb ügyfelem 22 éves a legidősebb 81 éves volt. Ebből adódóan más feladatokkal kellett szembenéznem a fiatalabb korosztály esetében és más az idősebb, nyugdíjas ügyfeleknél.

Idősebb korosztályról: A szobák összetételét is igyekeztünk úgy kialakítani, hogy az idősebb korosztályt egy térben helyeztük el, hiszen az idősebbek nappal sokat vannak a melegedőben, napközben többször tudnak pihenni, míg az éjszakákat nem mindig tudják végig aludni. A célcsoportnál a lassabb, körülírtabb kommunikáció szükséges, sokszor az öregedésből adódóan, nem jól látnak, hallanak, értenek. Vannak, akinél a demenciálódás jelei is megfigyelhetők, melynek mértéke különböző. Természetesen maximum az enyhe demenciával rendelkezőket tudjuk ellátni az éjjeli menedékhelyen. Sokkal több odafigyelést és támogatást, segítséget igényel ez az ügyfélkör. Az idősebb generációnál mindig figyeltünk a megfelelő, védett átmeneti szállóra való elhelyezésre (pl. Kálvária, Szabolcs u.). Négy

esetben indítottam idősek otthonába történő elhelyezést is. Az egészségügyben szerzett tapasztalatokat az idősebb korosztálynál alkalmaztam a legjobban, a betegségek mihamarabbi felismerése szakorvoshoz való irányítás, esetleg mentő hívása során.

Fiatalkorokról: Míg az idősebb korosztálynál az alkoholfogyasztás a fő probléma, addig a fiatal korcsoportban, a 90-es születésű ügyfeleknél 90%-ban tapasztaltam drogfogyasztást, gyógyszerfüggőséget. Ez egészen új kihívások elé állított. Sajnos azt tapasztaltuk, hogy a fiatal réteg, egymást bevonva az udvaron vagy a WC-ben, fürdőben szúrja magát vagy szív valamilyen szert. Sajnos ezeknek a szereknek a beszerzési helye ismeretlen, minősége, anyagösszetétele bizonytalan, ezért kiszámíthatatlan az emberi szervezetre, viselkedésre okozott hatásuk. Ennek következtében többször előfordult olyan veszélyeztető magatartás, ami miatt Multialarm biztonsági szolgálatot hívtam. A másik fiatal generáció a „mama hotelből” vagy „szülő hotelből” érkezett 25- 26 évesen. Itt ismerkedett meg a munka világgal először, és jellemzően sajátos elképzeléseik vannak a munkahelyekről, jövedelmekről – teljesen elrugaskodva a valóságtól. A fiatalok sokszor haragszanak szüleikre, hogy elküldték őket a szülői fészekből. Ennél a korcsoportnál különböző szakemberek bevonást is kezdeményeztem (pl. pszichológus, munkapszichológus, addiktológus, pszichiáter), a munka világába való sikeres beilleszkedés érdekében.

Párokról: Az éjjeli menedékhely speciális szolgáltatása a párok elhelyezése. Ezt duplapáros szobákban tudtuk megoldani, paravánnal elválasztva a párokat. A párok elhelyezése és a velük való foglalkozás szintén egy speciális ága a szociális munkának. A párkapcsolati konfliktusok erősen megjelennek, de gyakori a párok-párok közötti konfliktus is. A múlt évben 2 pár is érkezett úgy, hogy babát vártak. Az egyik 8 hónapos terhességgel került be hozzánk ellátatlanul. Akkor vette fel az anyuka a védőnővel, nőgyógyással a kapcsolatot először miután bekerült hozzánk. Rengeteg CSÁO-t megmozgatva sikeresen kigondoztam őket a Máriakéremendi Családok Átmeneti Otthonába. A cél az volt a szülőknek és nekem is, hogy a babát családi környezetbe vihessék haza a kórházból. A párok sok esetben nem szeretnék átmeneti szállóra kerülni. Gyakran kötünk velük 4 hónapos szerződést, amelyben előtakarékosságot is vállalnak, hogy az albérlethez szükséges kauciót megtakarítsák.

Aktív dolgozókról: Ügyfeleim többsége ide tartozik. Bekerülés követően aktívan munkát keresnek, vagy már úgy érkeznek, hogy dolgoznak valahol. Nálunk kényelmes, nyugodt körülmények között kivárhatják átmeneti szállóra való bekerülésüket. Leggyakrabban a Gyáli, a Kocsis, a Táblás, a Dózsa és az Alföldi átmeneti szállóinkra kerülnek. Általában változó munkarendekben dolgoznak: nappalos, délutános, éjszakás. A szoba beosztásnál igyekszünk

figyelembe venni a munkarendet és pl. az éjszakásokat egy szobába tenni. Többségük az építőiparban, vendéglátásban, illetve biztonsági őrként, betanított munkásként dolgozott. Az itt töltött idő alatt a többség az elsődleges munkaerőpiacon szerzett állást, de gyakori a feketemunkában dolgozó is (ez főleg az építőipar területe). Nagyon gyakori az ügyfeleknél a munkahelyváltás is. Ösztönözzük a megtakarításokat, hogy a szükséges kaució, illetve teljes önellátás ne okozzon problémát az átmeneti szállókon. Ügyfeleim átlagban 7 - 120 napig tartózkodtak az éjjeli menedékhelyen.

- Huszár Marietta esetkezelő szociális munkás

Beszámoló 2018-as évben gondozott ügyfeleimről: 2018-ban 66 egyéni esetkezelésben részesült ügyfelem volt. Ebből 1 pár, a többi férfi ügyfél volt. Átlagéletkoruk 49 év, a legfiatalabb 19 a legidősebb ügyfelem 75 éves volt. Iskolai végzettségük a következőképpen alakult: 8 osztálynál kevesebb 3 fő, 8 osztály 28 fő, szakmunkás 29 fő, középfokú végzettségű 4 fő, felsőfokú végzettséggel pedig 2 fő rendelkezett. A szakmunkás végzettségűekre jellemző, hogy elavult szakmáik vannak, vagy a megszerzett képesítésben nincs gyakorlatuk, mert nem a szakmájukban dolgoztak. A jövedelem viszonyok a következők: Bekerüléskor rendelkezett jövedelemmel 46 fő, 20 főnek semmilyen bevételi forrása nem volt. Munkajövedelemmel 29 fő rendelkezett, nyugdíjjal, vagy nyugdíjszerű ellátást 11 fő kapott, szociális ellátásban 3 fő részesült, alkalmi munkákból pedig 3 fő fedezte megélhetését. A jövedelemmel nem rendelkező ügyfeleimnél prioritást élvezett a jövedelemhez juttatás. Figyelembe vettem, korukat, egészségi és mentális állapotukat, így szociális jogosultság alapján nyugdíjhoz, vagy nyugdíjszerű ellátáshoz igyekeztem juttatni őket. Emellett ösztönöztem az elsődleges munkaerő-piaci elhelyezkedést. Ügyfeleim a következő helyekről kerültek intézményünkbe: éjjeli menedékhely: 26 fő, FET: 30 fő, lábadozó: 4 fő, utca: 1 fő, átmeneti szálló: 2 fő, 2 fő pedig az intézményt email-ben kereste meg.

Az éjszakai menedékhelyről legtöbben a Könyves esetkezelő munkatársának közreműködésével kerültek hozzánk. Igen jó a munkakapcsolat intézményeink között. 35 fő nem rendelkezett 1-5 hónapnál hosszabb hajléktalan múlttal. A fennmaradó 31 fő hosszú évek óta cirkulál az ellátórendszerben. A frissen bekerült ügyfeleim a következő okok miatt kerültek hajléktalan státuszba: albérlete megszűnt 12 fő, friss lakásvesztő: 3 fő, külföldről tért vissza: 2 fő, vidékről jött fel Budapestre dolgozni 11 fő, munkásszállása megszűnt :1 fő, szívdességi lakáshasználó volt 4 fő, állami gondoskodásból kikerült 1 fő, házassági krízis:1 fő. Jelentős változás az elmúlt évekhez képest az albérletből kikerülők magas száma (12 fő) ami magyarázható az albérleti árak ugrásszerű növekedésével, illetve a lakásárak robbanásszerű

megnövekedésével. Sok tulajdonos értékesítette az addig albérletként kiadott ingatlanát, illetve úgy megemelte a havi bért, hogy azt már ügyfeleim kifizetni nem voltak képesek. A másik jelentős csoport (11 fő), aki a jobb megélhetés reményében vidékről érkezett a fővárosba. Ők családdal, lakhatással rendelkeztek lakhelyükön, de nem volt megfelelő munkalehetőség a közelben. Ők a szállónkat illetve a hajléktalan ellátást munkásszállóként használták. Egy részük az első fizetések után munkásszállóra vagy átmeneti szállóra távozott. Itt szeretném megjegyezni, hogy az átmeneti szállóra távozottak képesek lettek volna munkásszállót is megfizetni, vagy a BMSZKI külső férőhelyeit igénybe venni. Nem lett volna szükségük a szociális alapon igénybe vehető hajléktalan ellátásra, átmeneti férőhelyek elfoglalására.

A frissen lakásvesztők (3 fő), a felhalmozott rezsitartozások miatt veszítették el lakhatásukat, így kerültek szállónkra. Hatékonyabb szociálpolitikával, lakhatásuk támogatásával ők sem a hajléktalan ellátás ügyfelei lettek volna. Ügyfeleim a következő helyekre távoztak: átmeneti szálló: 22 fő, albérlet: 4 fő, család: 2 fő, munkásszálló: 1 fő, éjszakai menedékhely: 7 fő, ismeretlen helyre távozott: 29 fő, otthonába távozott: 1 fő. Az ismeretlen helyre költözők jelentős része a házirend megsértése, illetve az együttműködés hiánya miatt távozott. Az együttműködésbe beletartozott, ha egészségi állapota és életkora megengedte, a munkaalapú jövedelem megszerzése, illetve lakhatásának megoldása akár a FET-en keresztül, akár alternatív módokon. 5 fő távozásához a Multi alarm segítségét kellett igénybe vennünk. Ők minden esetben drogok befolyása alatt álltak. Az utóbbi években igen megnőtt az úgynevezett "dizájner drogot" fogyasztók száma, ami nagy gondot okoz a napi ellátásban is. A drogokat használók életkora megnőtt, már nem csak a fiatal ügyfelek használják, hanem az idősebb 40-50 év közötti ügyfeleink is. Az a tapasztalat, hogy átvette az olcsó alkohol szerepét életükben. Ennek oka lehet, hogy könnyű hozzájutni a szállónk elhelyezkedése miatt, és olcsó az ára. Bizonytalan összetételük miatt az általuk kiváltott hatás is igen változó. Nem kimutatható a szer használata, ön- és közveszélyes állapotot is okozhat. Ezen ügyfelek rehabilitációja szinte lehetetlen, orvosi segítséget nem vesznek igénybe, függőségüket tagadják. És ha orvosi segítséget vennének is igénybe az egészségügyi ellátás nem képes a megfelelő kezelés, rehabilitáció biztosítására. A szálló területére szabadon behozható, zsebben, cigarettatárcában elrejthető. Nincs lehetőségünk ellenőrizni behozatalukat, így ügyfeleim a szálló területén is élnek a fogyasztás lehetőségével.

Gyógyszer támogatási program

A HKA KMR 2017-18 „Gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ingyenesítése” című pályázati programot ebben a tárgyévben is a mi intézményünk bonyolította le.

A közterületen, szociális intézményekben, illetve a rossz lakáskörülmények között élő szociálisan, mentálisan és egészségügyileg hátrányos helyzetben lévőknek adott ebben az évben nagy segítséget ez a támogatás. A gyógyszer-támogatás igénybevétele elsősorban azoknak az ügyfeleknek nyújt felbecsülhetetlen értékű segítséget, akikről a jövedelmi helyzetük alapján joggal feltételezhető, hogy a havi bevételeikre támaszkodva még a legalapvetőbb szükségleteik kielégítésére sem vállalkozhatnak.

Teljesített indikátorok: 3050 vény leadási és 2700 vény felvételi kontakt volt, 1901 ügyfél vette igénybe ezt a szolgáltatást és tőlük 11.927 db vény érkezett be hozzánk.

2018. év értékelése és a jövőre vonatkozó terveink

Ezt az évet is a korábban megkezdett, magasabb minőségű szakmai munka elérésének szenteltük. A menedékhely a szakmai programban megfogalmazott irányokat és férőhely kihasználtságot messze teljesítette, evvel is bizonyítva eme speciális ellátási forma szükségességét. A páros elhelyezésre folyamatos a túljelentkezés. A dolgozó, jövedelemmel rendelkező ügyfeleknek is több alkalommal várólistára kellett feliratkozniuk, de a friss lakásvesztőknek, illetve azoknak az ügyfeleknek, akik most kerültek be a rendszerbe, mindig tartottunk fent egy férőhelyet. A lábadozó részleg kihasználtsága is magas volt az évben

Személyi változások történtek az évben. Hartinger Edit kollegánk más intézményben folytatja munkáját. Bakonyi Lászlóné Ica és Mezösi Zsolt érkeztek hozzánk erősíteni a csapatot. Szalontai Böbe anyai örömeiket élvez újra.

Intézményünkben két eltérő profilú rész működik. A lábadozón az 'Ételt az Életért' alapítvány hoz napi egy meleg ebédet. A menedékhely részen a dolgozó ügyfeleinknek RSZTOP egytálételt tudunk biztosítani.

2018-ban több szakmai ellenőrzése is volt az intézménynek: fenntartói, időszakos férőhely, közegészségügyi. Az ellenőrzések folyamán hiányokat nem találtak.

Havi rendszerességgel veszünk részt a FET felvételi munkájában.

Továbbra is célunk, hogy reálisak maradjunk mind az ügyfelek, mind magunk felé. A korábban kitűzött célok fenntartása mellett a mindennapi és gyakorlati feladatokra igyekszünk koncentrálni, melyek megoldása mindennapi munkánkat és ügyfeleink életét teszi könnyebbé.

Az egészségügyi részleggel hatékonyan, ügyfél- és feladatorientáltan tudunk együtt dolgozni, ami nagy előrelépés az elmúlt évekhez képest. Továbbra is törekszünk a jó együttműködésre.

Budapest, 2019. március 13.

- Huszár Marietta szociális munkás
- Szőke Rita szociális munkás
- Legendi Mónika szociális munkás
- Kvasnika Ágnes szociális asszisztens
- Sárkány Álmos szociális munkás
- Mezősi Zsolt szociális munkás
- Bakonyi Lászlóné Ica szociális asszisztens
- Ekker Éva ellátási egységvezető - szociális munkás